

Nguồn năng lượng tái tạo ở Úc chạm đỉnh mới, nhưng bài toán bền vững vẫn còn phải giải tiếp

08:18 | 07/10/2023

Trưa ngày 20/9/2023, thị trường điện lực quốc gia Úc đã ghi nhận kỷ lục công suất phát từ các nguồn năng lượng tái tạo, bao gồm điện mặt trời áp mái, các nhà máy phát điện mặt trời quy mô lớn và điện gió, đạt mức 70,6%, cao nhất trong lịch sử. Nhiều người vui mừng trước thông tin này.

Tuy vậy, để đạt được mục tiêu tỷ trọng công suất 82% trung bình quanh năm, thì chính phủ Úc cũng như ngành công nghiệp năng lượng tái tạo xác định đường vẫn còn xa. Tính riêng tháng 8/2023 (tháng mùa Đông ở đây), mức trung bình mới đạt 37,5%, cũng được xem là kỷ lục.

Mặc dù mức đóng góp trung bình của năng lượng tái tạo đang gia tăng, và đã góp phần làm giảm tỷ trọng đóng góp của nhiệt điện, nhưng Ủy ban Khí hậu vẫn cho rằng, mục tiêu cắt giảm 75% lượng phát thải khí nhà kính so với mức của năm 2005, phần lớn là CO₂, đang gặp rất nhiều thách thức.

Điện mặt trời lắp đặt trên mái nhà [1]

Nghị sự cắt giảm phát thải khí nhà kính rõ ràng vẫn phải được thực hiện thông qua giao dịch hàng hóa thị trường; điện sạch là loại hàng hóa được đầu tư từ rất nhiều nguồn tài chính tư nhân (gồm cả hộ gia đình và doanh nghiệp) [2,3]. Do đó, việc tăng tỷ trọng năng lượng điện tái tạo không chỉ do nhà nước hay ủy ban chuyên trách có thể quyết định, và càng không thể hiện thực hóa nếu không có sự tham gia sâu của người dân, đặc biệt là khu vực doanh nghiệp, và quyết định tham gia cũng như tính bền vững sẽ phụ thuộc vào phương trình lợi nhuận của sản xuất [4,5].

Bên cạnh đó, phương trình lợi nhuận của các chủ thể doanh nghiệp đầu tư cho năng lượng tái tạo không chỉ đơn giản là khấu hao, nhân công và giá bán. Một yếu tố bên cạnh đang nổi lên gây lo lắng, chính là rác thải của nguyên vật liệu sinh ra

từ các nhà máy điện năng lượng tái tạo. Một ví dụ là cảnh báo khủng hoảng rác năng lượng mặt trời tại Úc do Đại học Sydney đưa ra đầu tháng 9/2023 [6]. Nếu yêu cầu thu hồi, phân hủy, tái chế đặt lên vai doanh nghiệp, thì liệu hiệu suất đầu tư sẽ có còn đủ để thu hút đầu tư, cũng như duy trì hoạt động bền vững hay không là câu hỏi lớn, vì chi phí sẽ tích tụ tăng dần theo thời gian [2,4].

*Ghi chú: bài đóng góp từ chương trình nghiên cứu môi sinh AISDL.

Tài liệu tham khảo

- [1] Vorrath, S. (2023, Sept. 20). Renewables sail past 70 pct on Australia's main grid, send coal to fresh lows. <https://reneweconomy.com.au/renewables-sail-past-70-pct-on-australias-main-grid-send-coal-to-fresh-lows/>
- [2] Nguyen, M. H., & Jones, T. E. (2022). Building eco-surplus culture among urban residents as a novel strategy to improve finance for conservation in protected areas. *Humanities and Social Sciences Communications*, 9, 426. <https://www.nature.com/articles/s41599-022-01441-9>
- [3] Cox, L. (2023, Sept. 26). Australian households on track to add near-record rooftop solar capacity to electricity grid. <https://www.theguardian.com/environment/2023/sep/26/australian-households-on-track-to-add-near-record-rooftop-solar-capacity-to-electricity-grid>
- [4] Vuong, Q. H. (2021). The semiconducting principle of monetary and environmental values exchange. *Economics and Business Letters*, 10(3), 284-290. <https://doi.org/10.17811/ebl.10.3.2021.284-290>
- [5] Chính, P. M., & Hoàng, V. Q. (2009). *Kinh tế Việt Nam: Thăng trầm và đột phá*. Nxb Chính trị Quốc gia.
- [6] University of Sydney. (2023, Sept. 13). Australia faces solar waste crisis. <https://www.sydney.edu.au/news-opinion/news/2023/09/13/australia-faces-solar-waste-crisis.html>

Nguyễn Minh Hoàng

URL: <https://kinhtevadubao.vn/nguon-nang-luong-tai-cao-o-uc-cham-dinh-moi-nhung-bai-toan-ben-vung-van-con-phai-giai-tiep-27257.html>

© Kinh tế và Dự báo - Bộ Kế hoạch và Đầu tư